

»Barmhjertighed vil Jeg, ikke slagtoffer«

To gange i Matthæusevangeliet citerede Jesus det samme afsnit fra Hosea 6:6, hvor Gud siger: **»Barmhjertighed vil Jeg, ikke slagtoffer«**. Han gjorde dette, da han talte til farisæerne og deres manglende barmhjertighed. Fariserne var en gruppe mennesker, som mange af os, der har læst evangelierne, kender ret godt. Men vi har svært ved at forestille os, at hvis vi ikke viser barmhjertighed, så er vi ligesom fariserne. Men lad os se nærmere på emnet barmhjertighed (eller manglen på samme).

Den første gang, Herren brugte dette afsnit fra Hosea, var ved kaldelsen af Matthæus, den daværende tolder og senere apostel og evangelist. Matthæus selv beskriver scenen:

Matthæus 9:9-13

»Da Jesus drog videre derfra, så Han en mand, der hed Mattæus, sidde ved toldboden, og Han siger til ham: »Følg Mig!« Og han rejste sig og fulgte Ham. Og det skete, da Han lagde Sig til bords i hans hus, se: da kom der mange toldere og syndere og lagde sig til bords sammen med Jesus og Hans disciple. Da farisæerne så det, sagde de til Hans disciple: »Hvorfor spiser jeres Mester sammen med tolderne og synderne?« Men Jesus, som havde hørt det, sagde til dem: »De, som kan selv, har ikke brug for læge - nej, kun de, som er syge! Men gå I hen og lær, hvad dette betyder: **«Barmhjertighed vil Jeg, ikke slagtoffer!" Thi Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere til omvendelse!«**

Fariserne tog ikke fejl: dem, som Herren spiste sammen med, var faktisk syndere. Derfor mente de, at Herren ikke burde have nærmet sig disse mennesker. Men de overså, at han netop var kommet for disse menneskers skyld! Mens fariserne sagde: »Kom ikke tæt på dem, de er syndere«, sagde Herren: »Jeg vil spise og drikke med dem,

for jeg er kommet for deres skyld, for at søge dem og kalde dem til omvendelse«. Det er det samme i dag: hvis vi undgår »syndere« – som om vi ikke selv er syndere – så er vi som farisæerne. Deres stolthed fik dem til at klassificere sig selv som »uden synd« og tillod dem ikke at vise barmhjertighed over for dem, de betragtede som »syndere«. Men Gud modstår de stolte og giver nåde til de ydmyge, hvilket igen er et citat fra Det Gamle Testamente, der er citeret to gange i Det Nye Testamente (Ordsprogene 3:34, Septuaginta (Bemærk: Septuaginta er den antikke græske oversættelse af Det Gamle Testamente; ca. 2/3 af Det Gamle Testamente i Det Nye Testamente stammer fra denne version)):

Jakobsbrevet 4:6

»Men desto større nåde giver Han! Derfor siger Han: »**Gud står de stolte imod, men de ydmyge skænker Han nåde!**«

Og 1 Peter 5:5

»Ligeså skal I unge underordne jer de ældre. Men vær alle ikklædte ydmyghed mod hverandre, for «**Gud står de stolte imod, men de ydmyge giver Han nåde**»!«

Ydmyghed er det, Gud søger. Og det er det, farisæerne og deres ligesindede manglede, og som vi også mangler mange gange. Et eksempel på denne adfærd finder vi i Lukasevangeliet 18:9-14:

Lukas 18:9-14

»Han fortalte også nogle, som stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede andre, denne lignelse: »To mænd gik op til templet for at bede; den ene var farisæer og den anden tolder. Farisæeren stod og bad således for sig selv: «Gud! Jeg takker Dig, fordi jeg ikke er som de andre mennesker: røvere, uretfærdige, horkarle - og heller ikke som denne tolder! Jeg faster to gange om ugen og giver tiende af alt, hvad jeg tjener.»

Tolderen derimod stod langt borte og turde ikke løfte sine øjne mod Himmelen; nej, han slog sig for brystet og sagde: «O Gud! vær mig synder nådig!" Jeg siger jer: han gik retfærdiggjort hjem - den anden ikke! For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, men den, som ydmyger sig selv, skal ophøjes!"«

Gud elsker de ydmyge hjerter og foragter de stolte. Han ser ikke på, hvor mange gode gerninger vi har udført, hvad vi har gjort eller ikke gjort. Hvis det, vi gjorde, ikke blev gjort ud fra et ydmygt hjerte, der viste barmhjertighed over for andre, har det samme værdi som de stolte farisæeres gerninger. For Herren »ønsker barmhjertighed og ikke offer«. Men farisæerne ignorerede dette, og mange gange ignorerer vi det også og udfører religiøse gerninger uden barmhjertighed.

Anden gang vi ser Herren tale til farisæerne og bruge det samme citat fra Hosea 6:6, er i Matthæus 12. Der læser vi:

Matthæus 12:1-8

»På den tid gik Jesus på sabbaten gennem kornmarkerne; og Hans disciple blev sultne og begyndte at plukke ax og spise. Da farisæerne så dette, sagde de til Ham: »Se, Dine disciple gør noget, som det ikke er tilladt at gøre på en sabbat!« Han sagde da til dem: "Har I da ikke læst, hvad David gjorde, da han selv og hans ledsagere blev sultne: hvordan han gik ind i Guds hus og åd skuebrødene, som hverken han eller hans ledsagere havde lov at spise, men kun præsterne? Eller har I ikke læst i Loven, at præsterne på sabbaten i helligdommen vanhelliger sabbaten - og dog er skyldfri? Og Jeg siger jer: her er Een, Som er større end templet! **Om I blot havde forstået, hvad dette betyder: » Barmhjertighed vil Jeg, ikke slagtoffer«, så havde I ikke fordømt uskyldige.** Thi Menneskets Søn er også HErre over sabbaten!"«

Fariserne kendte lovens bogstav meget godt. Og ifølge lovens bogstav havde de ret. Men som Paulus sagde:

2 Korinther 3:5-6

»Ikke at vi af os selv er delige til at udtænke noget, som kommer fra os selv, nej, vor delighed kommer fra Gud, Som også har gjort os delige til at være tjenere for En ny Pagt, **ikke bogstavens, men Åndens. Thi bogstaven slår ihjel, men Ånden levendegør!**«

Når nogen holder sig kun til bogstaven uden ånden, bliver han ikke en Guds tjener, men en farisæer. For eksempel sagde bogstaven: »Hold sabbatten«. Men hvis barmhjertighed krævede det, for eksempel for at nogen kunne blive helbredt på en sabbat, så havde dette bud ingen virkning. **Barmhjertighed var og er større end ethvert bud. For det største bud af alle er at elske hinanden.** Som Matthæus 22:37-40 fortæller os:

»Jesus svarede ham: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit forstand! Dette er det første og største bud! Men et andet er det ligt: «Du skal elske din næste som dig selv!» **På disse to bud hviler hele Loven og Profeterne!**«

Og som 1 Johannes 4:20 fortæller os:

»Hvis nogen siger, at han elsker Gud og dog hader sin broder, er han en løgner! Thi den, som ikke elsker sin broder, som han har set, hvordan skulle han kunne elske Gud, Som han ikke har set?«

At elske Gud er det første bud, men at sige, at vi elsker Gud uden at elske hinanden, er en løgn. Vi kan kun sige »Jeg elsker Gud« med sandhed, hvis vi elsker hinanden. Og dette er det vigtigste bud. Farisæerne kunne ikke forstå dette. De kunne ikke forstå, at hele loven og profeterne hang sammen med at elske Gud og hinanden. Sabbatsbudet og alle andre bud var underordnet at elske hinanden og vise barmhjertighed over for hinanden. Dette var lovens ånd. Men de kendte og accepterede

kun bogstavet. De var informeret om bogstavet ned til mindste detalje. Hvad de skulle gøre, hvornår de skulle gøre det, hvordan de skulle gøre det, hvad kravene var med hensyn til dage, årstider og mængder. De vidste alt om lovens BOGSTAV, men de ignorerede alt om lovens ÅND, ydmyghed, barmhjertighed og kærlighed til hinanden. Som Herren engang sagde til dem:

Mattæus 23:23

»Vé jer, I skriftlærde og farisæere, I hyklere! Thi I giver tiende af mynte og anis og kommen, men lader dét, som vejer tungere i Loven, ligge: retfærdigheden og miskundheden og troskaben. Det eene bør man gøre, og ikke undlade det andet!«

De skriftlærde og farisæerne var de første til at betale tiende og de sidste til retfærdighed, barmhjertighed og tro. Men retfærdighed, barmhjertighed og tro er det vigtigste, det tungere, de vigtigere ting i loven. Det er også de ting, der kommer fra et ydmygt hjerte, den slags hjerte, som Gud søger. Det betyder ikke noget, hvor meget vi betaler i tiende, eller hvilke andre ofre vi bringer. Hvis vi nægter at vise barmhjertighed over for vores medmennesker, er vi også som farisæerne. For at sige det på en anden måde: Det eneste, der viser, om vi er farisæere eller Guds sande tjenere, er ikke vores ofre, men den barmhjertighed og kærlighed, vi viser hinanden. Guds sande tjenere viser barmhjertighed over for deres medmennesker. Farisæerne derimod bringer ofre uden barmhjertighed. For farisæerne og deres ligesindede – som vi ofte er – er det de ydre ting, der tæller, især ting, som andre kan se, at de gør, og som dermed nærer deres stolthed og egoisme. Som Matthæus 23:1-7, 13-14 fortæller os:

»Da talte Jesus til folket og til Sine disciple og sagde: "På Mose stol sidder de skriftlærde og farisæerne. Alt, hvad de siger til jer, skal I derfor overholde og gøre! Men handl ikke efter deres gerninger – thi de siger det rette, men gør det ikke selv! De binder tunge og trykkende byrder og lægger dem på menneskenes skuldre, men selv vil de ikke røre dem

med en finger! Nej, alle deres gerninger gør de, for at det skal blive set af menneskerne. De gør deres bederemme brede og laver store mindekvaster på deres kapper, og de elsker hæderspladserne ved selskaberne og de forreste pladser i synagogerne og at blive hilst på torvene og at blive kaldt »Rabbi« af menneskene. Vé jer, I skriftlærde og farisæere, I hyklere! For I lukker himlens rige for menneskerne. Selv går I ikke ind, og dem, som vil ind, tillader I det ikke! Ve jer, I skriftlærde og farisæere, I hyklere! For I opæder enkernes huse og beder længe for et syns skyld; derfor skal I få en strengere dom! «

Det vigtigste kendetegn ved farisæernes adfærd er hykleri. En farisæer spiller from, men hans hjerte er ugudeligt. Han spiller ydmyg, mens han er fuld af stolthed. Han lægger tunge byrder på menneskers skuldre, men han vil ikke selv røre ved disse byrder. Han beder lange og endeløse bønner, men samtidig fortærer han enkerhuse. Udadtil virker han religiøs og gudfrygtig, men indadtil er han fuld af stolthed og uden barmhjertighed. I den grad vi opfører os sådan, er vi også farisæere. Og det er, hvad falsk religion ofte gør: den er farisæisk, dvs. hyklerisk, byrdefuld, ubarmhjertig og stolt. Mens ægte religion er, som Jakob 1:27 definerer den:

Jakob 1:27

»En ren og uplettet gudstjeneste for Gud Fader er denne: at se til faderløse og enker i deres trængsel og at holde sig selv uplettet af verden!«

Ægte og uplettet religion for Gud er ikke religionen med det perfekte dogme eller de mange religiøse gerninger, men kun **religionen med barmhjertighed og kærlighed.**

Vend tilbage til farisæerne og sammenlign deres adfærd og dem, der efterligner dem, med Jesu adfærd. De havde ingen barmhjertighed over for »synderne«. Han spiste sammen med dem og forsøgte at helbrede dem. De gjorde alt for at blive set af andre.

Men han udførte mirakler og skjulte sig selv eller bad dem, han helbredte, om IKKE at sprede nyheden. Hvorfor? Fordi han levede, som han lærte. Han havde sagt:

Mattæus 6:1-6

»Vogt jer for at øve jeres barmhjertighed for menneskene, for at blive set af dem; ellers får I ingen løn hos jeres Fader i Himlene! Når du giver en almisse, så stød ikke i basun foran dig, sådan som hyklerne gør i synagogerne og på gaderne, for at de skal æres af menneskene. Sandelig, Jeg siger jer: de har allerede fået deres løn! **Nej, når du giver en almisse, så lad ikke din venstre vide, hvad din højre gør, for at din almisse kan være i det skjulte - og din Fader, Som ser i det skjulte, vil give dig igen i det åbenbare.**

Og når du beder, så vær ikke som hyklerne; for de elsker at stå i synagogerne og på gadehjørnerne og bede, for at de skal blive set af menneskene. Sandelig, Jeg siger jer: de har allerede fået deres løn! Nej du, når du beder, så gå ind i dit kammer, lås din dør og bed så til din Fader, Som er i det skjulte - og Han vil give dig igen i det åbenbare!«

Dette er, hvad han lærte, og dette er, hvad han også gjorde. Derfor gemte han sig efter miraklerne.

For at konkludere: Retfærdighed, barmhjertighed, tro og at elske hinanden er det, der betyder noget. Ikke ofre. Vores Gud har ikke brug for, at du og jeg tilbyder ham noget. Vores religiøse fester eller regler betyder intet for ham, når vi ikke har barmhjertighed. I denne ubarmhjertige verden ønsker Gud, at vi skal være hans budbringere af barmhjertighed. I denne uretfærdige verden skal vi gøre retfærdighed. I denne troløse tid ønsker han, at vi skal have tro. Det var det, Herren mente, da han sagde, at vi er jordens salt og lys:

Mattæus 5:13-16

»I er jordens salt! Men hvis saltet nu bliver kraftløst - hvad skal det så saltet med? Det duer til intet mere, uden til at kastes ud og trædes ned af menneskene! I er verdens lys! En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules! Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skål; nej, man sætter det i lysestagen, så det lyser for alle, som er i huset! Lad jeres lys lyse således for menneskene, for at de kan se jeres gode gerninger og prise jeres Fader, Som er i Himlene!«

På grund af mennesker, der vandrer i barmhjertighed, retfærdighed og tro, har denne verden stadig lys, vores lys, i sig. Lad os bevare dette og lade dette lys, Herrens lys, skinne gennem os i denne verden, til glæde for vores Fader, ikke vandrende i døde religiøse gerninger, men i barmhjertighed, retfærdighed og tro, præcis som vores Mester gjorde. For som også Mika 6:8 siger:

Mika 6:8

»Det er sagt dig, o menneske, hvad der er godt, og hvad Herren kræver af dig: hvad andet end at øve ret, gerne vise kærlighed og vandre ydmygt med din Gud.«